

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind aprobarea programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României.

2. Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Conform abordării specifice proiectelor pentru autorități locale finanțate din instrumente structurale, un proiect este finanțat din fonduri structurale (de obicei, în procent de max.85% din valoarea eligibilă a proiectului), din fonduri aferente cofinanțării de la bugetul de stat (max. 13%) și din contribuția proprie a beneficiarului (min 2% din valoarea eligibilă, la care se adaugă cheltuielile neeligibile).

În aceste condiții, valoarea contribuției proprii care trebuie asigurată de un beneficiar unitate administrativ-teritorială se poate cifra între 2-10% din valoarea proiectului.

O situație similară din punct de vedere al dificultății asigurării contribuției proprii la proiecte și a unui cash - flow fără blocaje o au operatorii regionali de apă care implementează proiecte de mari dimensiuni în cadrul POS Mediu.

Aproximativ 50% din alocarea de 19,7 miliarde Euro de la UE aferentă fondurilor structurale și de coeziune este destinată autorităților locale și investițiilor în sectorul de apă prin intermediul operatorilor regionali. Prin urmare, capacitatea acestor beneficiari de a mobiliza resursele financiare aferente contribuției proprii la realizarea proiectelor, conform graficelor de implementare stabilite pentru fiecare proiect în parte, este un factor determinant pentru absorbția acestor sume considerabile în domeniile menționate în proiectul de act normativ, evitându-se pierderea de fonduri nerambursabile prin aplicarea regulii de dezangajare automată ("n+3 / n+2") stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 1083/2006. Menționez că, în unele domenii, nerealizarea la timp a investițiilor planificate ar conduce la încălcarea unor prevederi ale Tratatului de Aderare la UE și a cerințelor legislației comunitare în domeniu, care implică acordarea unor amenzi substanțiale României ca stat membru.

2. Schimbări preconizate

Având în vedere dificultățile pe care le întâmpină anumite categorii de beneficiari în contractarea împrumuturilor pentru asigurarea acestei contribuții proprii, Ministerul Finanțelor Publice propune implementarea unui mecanism de garantare dedicat acelor beneficiari de fonduri structurale care nu reușesc să asigure din surse proprii fondurile necesare în acest scop. Printr-un astfel de mecanism, fondul de garantare mandat de Ministerul Finanțelor Publice va emite garanții în numele și în contul statului în favoarea instituțiilor de credit care vor putea acorda împrumuturi pentru categoriile de beneficiari eligibili.

Beneficiarii programului de sprijin pot fi unități administrativ teritoriale sau instituții de învățământ superior de drept public acreditate sau instituții de cercetare-dezvoltare de drept public acreditate care implementează proiecte finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene și operatori regionali de servicii de alimentare cu apă și canalizare care implementează proiecte finanțate în cadrul Axei prioritare nr.1 din Programul Operațional Sectorial „Mediu”, cu respectarea următoarelor condiții cumulative:

- a) solicitanții sprijinului au încheiat un contract de finanțare cu o Autoritate de management sau Organism intermediar pentru proiectul pentru care solicită sprijin;
- b) proiectele pentru care se solicită sprijin sunt promovate în următoarele domenii: infrastructura rutieră, infrastructura de energie, infrastructura de alimentare cu apă, canalizare și tratarea apelor uzate, infrastructura pentru managementul deșeurilor, infrastructura destinată educației și cercetării-dezvoltării, infrastructura tehnologică de cercetare și dezvoltare științifică, infrastructura în domeniul sănătății și infrastructura în domeniul asistenței sociale;
- c) proiectele pentru care se solicită sprijin prevăd realizarea de lucrări și/sau achiziție de echipamente, într-o proporție de cel puțin 50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Au fost identificate o serie de elemente care definesc și mecanismul de garantare pentru fonduri structurale:

- Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (FNGCIMM) este mandatat să emită garanții în numele și în contul statului în favoarea finanțatorilor participanți în program, care vor acorda credite beneficiarilor eligibili;
- Plafonul de garantare propus pentru această schemă va fi aprobat prin hotărâre a Guvernului, pentru fiecare exercițiu financiar;
- Beneficiarii vizați se încadrează în una dintre următoarele categorii:
 - unități administrativ-teritoriale (UAT) care implementează proiecte finanțate din instrumente structurale;
 - operatori regionali de apă care implementează proiecte finanțate în cadrul Axei prioritare nr. 1 din POS Mediu;
- Sectoarele în care trebuie să se încadreze proiectele pentru care

beneficiarii vizați pot contracta împrumuturi sunt: infrastructura rutieră, infrastructura de energie, infrastructura de alimentare cu apă, canalizare și tratarea apelor uzate, infrastructura pentru managementul deșeurilor, infrastructura destinată educației, infrastructura în domeniul sănătății și infrastructura în domeniul asistenței sociale;

- Instituirea mecanismului respectă legislația comunitară și națională în materia ajutorului de stat. În acest sens, a fost solicitat avizul Consiliului Concurenței;
- Limitele minime și maxime pentru valoarea împrumuturilor garantate, având în vedere valoarea uzuală a proiectelor finanțate în fiecare sector și, implicit, a contribuției care trebuie să fie asigurată de către beneficiar vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului;
- Procedura și condițiile de acordare a garanțiilor trebuie să evite hazardul moral, astfel încât schema de garantare să nu conducă la un nivel ridicat de executare a garanțiilor și, prin urmare, la un impact major asupra bugetului de stat;
- Criteriile de eligibilitate pentru beneficiarii finanțărilor garantate în cadrul programului de sprijin și pentru finanțatorii participanți în program vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului astfel încât costurile aferente împrumuturilor să reflecte riscurile minime asumate de instituțiile de credit, în condițiile garantării irevocabile și necondiționate a acestora în numele și în contul statului.

În acest sens, prin hotărârea de aprobare a normelor de implementare a programului va fi stabilită procedura de selecție a finanțatorilor participanți în program, precum și un nivel maxim acceptabil al comisioanelor percepute de instituția de credit.

- Un beneficiar va putea accesa acest mecanism de maxim două ori;
- Plățile în contul garanțiilor executate vor fi efectuate de către MFP din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale;
- În cazul executării valorii garantate, recuperarea creanțelor bugetare aferente sumelor plătite de stat prin MFP către instituțiile de credit finanțatoare, se va realiza de către organele fiscale competente, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală ;
- Totodată se propune reglementarea unui mecanism menit să prevină executare garanțiilor constând în sistarea alimentării bugetelor locale respective cu cote defalcate din impozitul pe venit și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, pentru unitățile administrativ-teritoriale beneficiare, până la achitarea obligației restante din împrumutul garantat în cadrul programului de sprijin.

În cazul UAT-urilor, în conformitate cu art. 63 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor pentru asigurarea pre-finanțării și/sau cofinanțării proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de preaderare și post-aderare, de la Uniunea Europeană, este exceptată de la obligativitatea încadrării gradului de îndatorare în limita maximă legală de 30% din totalul veniturilor proprii ale bugetelor locale¹ (prevăzute la art 5 alin. 1, lit. a din același act normativ).

De asemenea, garanțiile acordate UAT-urilor nu sunt considerate ajutor de stat și pot fi acordate într-un procent de maxim 80% din valoarea împrumutului fără a fi necesară notificarea Comisiei Europene. În cazul unei garanții de peste 80% (dar sub 100%), aceasta trebuie motivată corespunzător și notificată CE pentru a demonstra că nu se constituie într-un ajutor de stat pentru instituția de credit. În cazul garantării în procent de 100%, articolul 3.2 lit. c din Comunicarea CE 155/2008 arată că “creditorul nu este suficient stimulat să evalueze corespunzător, să asigure și să reducă la minim riscul ce poate rezulta din operațiunea de creditare și, mai ales, să evalueze corespunzător gradul de solvabilitate a debitorului”.

Evaluarea riscului asumat de către stat se va face de către mandatarul FNGCIMM, care va percepe beneficiarului un comision de gestiune. În cuprinsul normelor de implementare se va reglementa un mecanism de prevenire a asumării unui risc comercial mai mare decât ar fi normal, astfel încât să minimizeze riscul de executare a garanției emise de fondul de garantare în numele și contul statului.

În cazul operatorilor de apă, garanția poate acoperi maxim 80% din valoarea împrumutului fără a fi necesară notificarea Comisiei Europene. În cadrul documentelor transmise CE în vederea aprobării POS Mediu se menționează faptul că finanțarea proiectelor prevăzute la Axa prioritară nr. 1 nu constituie ajutor de stat deoarece s-a demonstrat faptul că piața serviciilor de furnizare a apei nu este o piață deschisă concurenței. Totodată, în cazul unei garanții de peste 80%, aceasta trebuie motivată corespunzător și notificată CE pentru a demonstra că nu se constituie într-un ajutor de stat pentru instituția de credit.

Sumele care se vor încasa prin aplicarea modalităților de executare silită prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare constituie venituri ale bugetului de stat. Pentru neplata la scadență a creanțelor bugetare datorate, înscrise în titlul de creanță, beneficiarii măsurilor de sprijin datorează majorări de întârziere, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

¹ Veniturile proprii sunt formate din: impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit.

3. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic și social

Instituirea acestui mecanism, în completarea sprijinului substanțial pe care Guvernul îl acordă beneficiarilor de proiecte prin prefinanțări și rambursarea contravalorii TVA aferente cheltuielilor eligibile, contribuie la implementarea cu succes a proiectelor finanțate din fonduri structurale, având în vedere contextul economic și financiar dificil.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Adoptarea măsurilor de sprijin pentru beneficiarii proiectelor finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene, implementate în domenii prioritare pentru economia românească, în vederea contractării de credite destinate asigurării contribuției proprii a beneficiarilor, propuse prin proiectul de act normativ, contribuie la dinamizarea mediului de afaceri, prin realizarea unui efect multiplicator în economie.

3. Impactul asupra mediului

Proiectul nu se referă la acest subiect.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) - mil. Euro -

Indicatori	Anul Curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugetele locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări			

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Referitor la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, menționăm că, la momentul emisiunii, garanțiile care vor fi emise în cadrul programului nu reprezintă plăți din bugetul de stat, ci determină exclusiv majorarea datoriei publice. Suma reprezentând valoarea de executare a garanțiilor care nu au fost recuperate în cursul aceluiași an are impact asupra bugetului anului în care acestea se execută. Garanțiile pentru împrumuturile luate de UAT pentru investiții au impact asupra bugetului general consolidat, prin bugetele locale prin: - intrarea din împrumut evidențiată în bugetul local la intrări din credite (interne sau externe); - impact pe cheltuieli bugetare și deficit; - plățile de dobânzi și comisioane, precum și rambursări de rate de capital; - impact pe cheltuieli bugetare și numai prin plățile de dobânzi și comisioane pe deficit. În cazul tuturor garanțiilor, la executarea garanției cresc cheltuielile bugetare cu valoarea de executare a garanțiilor, iar veniturile bugetare cu sumele recuperate.
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu este cazul
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul
7. Alte informații	-

5. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	Este necesară emiterea normelor de implementare, aprobate prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență.
---	--

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în vigoare în materia ajutorului de stat.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Evaluarea conformității:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	-
7. Alte informații	-

6. Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ a constituit subiect de informare a opiniei publice
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Modificările propuse prin proiectul de act normativ au fost discutate și agreeate cu reprezentanții FNGCIMM și cu cei ai mediului bancar din România.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile <u>Hotărârii Guvernului nr. 521/2005</u> privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Prezentul proiect a constituit subiect de consultare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile <u>Hotărârii Guvernului nr. 750/2005</u> privind constituirea consiliilor	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Consiliul Legislativ a avizat proiectul de OUG prin avizul nr. 88/2010.
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Nu este cazul.
c) Consiliul Economic și Social	Nu este cazul.
d) Consiliul Concurenței	Este necesar avizul Consiliului Concurenței
e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

7. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de <i>Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării</i> , aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

8. Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ vor fi implementate de către autoritățile publice implicate.
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanța de urgență privind aprobarea programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

